

Nummar 13.
18ad jakkegærdde.

Visesvuoda sanek.

Mist læ ucceb fabmo bissot go min vuostas vanhemin; mutto mist læ buoreb loppadusak.

*

Ale dubme Ibmel rakisuoda su fievredæme mielde duina; mutto su loppadusai mielde.

*

Ibmel i biettal ovta kristalažast maidege, ærebgo sust læ oaivvel addet sudnji juoga buoreba.

*

Gæidno „vuorde vegaš“ doalvvo dam gavpugi, man namma læ „i goassege“.

*

Go persovnak čužžok buore juolge alde jecainæsek, læ dat imaštatte man uccan si darbašek dam mavsolaš evangeliumlaš sielobiebmo ællamuša.

*

Juokke gæččalus adda migjidi dilalašvuoda boattet lagab Ibmeta.

*

Aigge læ okta skipa, mi i goassege ankoraste.

*

Okta Ibmel olmai læ cælkam: „Mon bijam mu oaivvan vuoinqadet dam buok vægalaza radde vuostai“.

Dat darolaš

bibalsærvve

læ doallam su 100 jakkasaš jubilæum (avvo hæjaid) Kristianiaſt

Korsfjord'a st:
15ad JULI 1916.

26ad mai dam jage. „Min bæste girkoi“ legje boattam saddagolbmak daina moaddelagaš kristalaš servin min ædnamest, dasto vela olbmak Englandast, Tysklandast, Ruotast ja Danmarkost.

Dat læi okta vaimonannijægje oainatus, atte oaidnet ovta nubbe manest Ruota erkebismain njunnūest boattemen ouddan ja cælkremen sin ilosek damditi, atte bibala sadne asai vælljogasat min gaskast. Dat celkkujuvvui maidai atte mi kristalažak æp læp ovta oaivvelest ædnag dingaid dafhost, mutto bibal lœ dadde ožžom ovta stnora ja rakis saje min buokai lutte, gudek duottavuodast læp kristalažak.

I dušse statagirkko lœm re-præsenterijuvvum, mutto maidai dicenterak (dak gæk stata girkost læk olgusmannam). Sin oudast olmai læi stuoradiggeolmai Sigurdsen ja friagirkkobapa Røisland, Sarpsborgast.

Festai vuolde čoagganegje dak bibal ustebak, ja dat læi havske ja avkalaš, atte si besse lonotallat sin jurddagidesek gutteg guimidæsekguim, mi fast satta šaddat avken boatte aige barggoi. Dat læ buorre oaidnet ovta vielja muodo ja gullat su jiena — dat satta eritagjit manga gaskastorru balva.

Dat ædnam mi læ œnemusat dakkam bibala viddedam varas, alma æppedkætta England. Si læk viddedam bibala miljonai mielde mailme mietta ja manga čuotte-lagaš gilli. Damditi mi berrep gæččat bajas Englandi.

Tysklanda gudne læ dat,

Redaktøra:
OLE A. ANDERSEN.

atte dat læ riegadattan Luther, mi bijai Ibmel sane gintaljuolggai ja vuost gaibbedi, atte Ibmel sadne galgai čuogjat buok olbmuid ædnegilli. Gudnejattujuvvum lekus Luther damditi — dat læ dat, maid mi gæččalap dakkat sami vuostai.

R u o t a erkebisma ouddanalai garraset, atte mi galgap čavgga giddadoallat min vanhemid oskost, æpge doajet gaskavuoda singuim, mutto aido dalle go mi gudnejattet ače ja ædne, læ mist loppadus ællet gukka ædnamest-

D a n m a r k o b i s m a P o u l s o n goččui min guoddet bibala min sidai sisa ja min skuvlai sisa, nuft atte dat bajassadde soka šaddaši juo arrad aigest devddujuvvut bibala buristsivdne-duvvum jurddagiguim. Vare juokke ačče ja ædne dam goassege i vajaldattaši, atte dat manna mi i sidast šadda dovdosen Ibmel sanin, læ varalašvuodast billedet obba su œllemes ja obba ællem rafhe.

Dam sæmma jubilæum vuolde læi maidai bibal utstilling (ouddančajatus). Mi bæsaimek oaidnet bibalosid, mak legje lagab 1000 jage ja mi čajeti, atte dat læi lokkujuvvum višsalet ja čavdejuvvum.

Mi jurdasap dayja atte ouddal Luther legje olbmuk bibaltaga. Mutto dat čajeta, atte gaskaagest legje David salmak olbmuid bibal. Ja mi diettep buokak, atte dat oasse bibalest sistesdoalla erinoamaš vuoinqafamo ja ædnag sani dam boattevaš bæste birra.

Dat darolaš bibalsærvve vuovdda dal jukkasažat arvo mielded 100,000 gæppalaga dam basse ċallagest ja læ juo oktibuoł olgusviddedam bagjel 2 miljon, dam særvest maidai 1840 rajest ovta oase odda testamentai samegille.

Mi gittep Ibmela, damditi go dam darolaš bibalsærvve bokte læ Ibmel sadne boattam mæsta juokke vissoi ja goattai min vanhemdnamest. Vare dat ain likkostnivaši, nuft atte dat Ibmel sadne, mi læ min arbbe davvir šadasi min manestboattedi avkken. Nuft čalla J. O. »Lappernes Ven« est.

Muitto-bacce bibal jorggalægje Salamon Nilsen havdde ala.

Rektor Qvigstad, Tromsast ja Jens Otterbæk, Stavangerest oidenuba „Lappernes Ven“ alde oudanbigjamen dam jurddag, atte ceggit muittobace skuvla oapataegje Salamon Nilsen Lakselv havde ala. Nuftgo ouddal namatuvvum min blade alde A. Larsen bokte, de jami son 19ad februar d. j., 56 jage boares. Son doaimati su fidnos dobbe 32 jage jaskadet ja hiljanet. Su erinoamaš čæppvuotta su ædnegilli, sabmai, bodi avken samasjorggalam bokte kristalaš ċallagin; mutto erinoamačet læ su namma čadnujuvvum samasjorggalæbmai boares testamentast. Gittededin muittim varas dam su bargo datošiemek, atta mi same ustebak ceggišeimek ovta bacce su havde ala. Daggo lokkasen (Lakselvest) læ dat geografialaš særveye ceggim ovta bacce nubbe æra dovdos sabme-laža, Ole Ravna bagjel Nansen mieldčuovvo rasta Grønlandaisa. Mi jakkep atte Nilsen i ucceb darbaš muittojuvvut. Liegga rakisvnodain su olbmuidasas dagai son vaddes dilalašvuodain su fidnostes su gødnegasvuodast gidda manemužži.

Rudak dam muittobaccal vuostaiyaldujuvvujek Qvigstadast Tromsast ja Otterbeckast Stavangerest.

Min mielast orru, atte juokke sabmelaš, gutte læ ožžom bibala raken, berresi læt mielded dam namatuvvum muittobace ceggit Salamon Nilsen havde ala muiitem ja gudnejättem vaas dam olbma, gutte læi vækken dasa, atte mige samek oažžoimek bibala min ædnegilli.

»Nuorttanaste« redaktora.

Bivdam ſaje dam moadde sadnai min rakis bladdai.

Dast aigom mon čalestet moadde rava sane sikke nuoraidi ja boarrasidi; mutto erinoamačet kristalaš vieljaidi ja oabbaidi, atte juokkehaš doalaši njuokčamis lavčist amas mendo ollo hallat nubbe birra ja nubbe suddoiguim aleassi buoradusa dakkat. Mon gaddam atte mist duonain læ aldamek nokka suddok maid bæivalažat darbašap andagassi oažžot. Mon goit dovdam luttam atte must læ æmbo go nokka, ja mon balam atte i daide nubbegen læt fria. Jcs oktagen halla unokasat du birra, de manne ik mana su lusa ja hala suina ja čilge aše; mutto ale mana mietta mailme su suddoin logo dakkat, ja jos ašše i gula dudnji, de manne don čoaggat buok haikkai ja vuolgtat dai-guim jottoi dego po: sta.

Ale dubme ovtagen mange aše harrai jurdaškettai; dastgo duobmo gulla Ibmeli. Jurdaškus juokkehaš æmbo ja hallus ucceb, de ucceb værranusak mailmest gavdnujek.

Vela ravvim mon din olles olbmuk, allet oappat manaidi mai-degen mi læ baha; dastgo Ibmel læ mist buokain gaibbedämen logodakkam okti. — Allus oktagen værranekus dam bitta diti; dastgo mi buokak darbašep ravvagid juokke bæive, ja erinoamačet nuorak. Mutto gi Ibmel sane gulla davja, dobbe læ migjidi ravvagak valljogasat.

Hæitam dam have čallemest dærvuodaiguim buokaidi gukken ja lakka. J. Tanavuonast.

Guovddagæinost.

Okta dam bladé abonnentain lœ eritvagjolam dam mailmest 9. juni, namalassi Mikkel Andersen Kemi Suolojavre. Son læi boares aigest boacosabmelaš; mutto dam maneb aiggai læi assam dalloi. Son 1: i lakla 70 jage boares ja læi ællam buoca čada nittomin. Son læi lämaš nuorran alkohol la'vvalægje ja maidai a-ra suddo dakke; mutto 17 jage dast ouddal lœi erita rr:nam alkoholservin ja diedostgje buoredam buok ællemest, nuft atte mannaibaccik daodaštik atte son 1: jab:nam audogassan ja dat læi havske gullat.

Mikkel Kemi læ satašain eisevaldi 16 jage Guovddagæino ja Alta gaska dalvveg ja læi arvostadnujuvvum olbmuid gaskast.

Ibmel jeddeši su moraštægje aka Karen M. Kemi ja su manai: Johan, Mikkel, Inga ja Piera!

Macest dam 18 juni 1916.

T. N. Thure.

Tanast.

Stappogieddest lœ hævvanam 11 savcak, mak læk mannam njalle lassast merri. Dak gavdnujegje Auskarnjarga olgobælde. Elen Iversen daid cavegorogid dobbe gavnai.

R.

Altavuonast.

Gæsse lœ mist dal olles mærest. Jurdaš, juli manno juo gaskarajest. Suoidnešaddo i oru læme favnad dam jage. Ja i dat læk obba vuorddemestge. Vuost læi gukkes čoaska goikke gidda ja dal fast boalde bakak. Dat uccanuš mi vela læi šaddam buolla dal aibas erit ænaš baikin, erinoamačet mærragaddin, gost ædnamak læk guoržas. Dal juo læ alggam gieddek ruvsodek. Moft potetosin manaš i læk buorre diettet, mutto ballamest læ atte datge goarrana.

Luossabivdoin læ mannam obba burist muttoni guovddo. Ja veħaš lœ juokkehaš fidnim.

Holas saka.

Redaktøra læ ožžom brevkorta hr. Hans Bevkopast, gutte læmas oapatægje skuvlast Madanorgast muttom jage, atte son dal læ gærggani oapain ja læ fast boattemen Sameædnami, gost son dal aiggo algget jottet evangeliun balvvalusast su olbmuides, sami gaskast.

Hans Bevkop læ sabmelaš, erit Bevkopast, Porsango væstagaddest.

Dat illodatta min go mi oaidnep atte vela gavdnu soames nuorra same olmuš maidai minge nalest, gutte dætto ječas oaffarušsat dam maysolaš barggoi. Mi savvap dam nuorra vilji vaimolaš buristboattema Sameædnami ja Ibmel buristsivdnadusa sudnji ja su barggoi!

Rakis same ustebak, addet Hans Bevkopi burist vuostaivalddjuine go son boatta din lusa Kristus evangeliumin, ja gittet Ibmela dam oudast!

„Nuorttanaste“ redaktøra

læmas dal jođost ovta mano Vesteråalast oktan bærrašin (oktibuoš.gudas), ja læ gieskad sidi ollim.

Dasa læ juo guokte jage, go mi farrimek deike Fielm'vudni, ja haviske læi fast dœivadet daid rakis ustebigum dobbe.

Vesteråala læ okta mu rakkamus baikin (riegadam baik matke manest) ædnam alde. Dobbe læ must manga mutto. Nuorran, 16 jagest, čuvvom mon Lunja n iilde dokko. Ædnag jurddagi vuolde guðdim mon mu rakis riegadam baikan ja vulggim dam amas guvllui. Dalle mon legjim lanmis juolgest. Dat baikke, gosa mon dalle bottim, læi Sigerfjord, gosa ænaš muitok læk daryvanam, ja gost mon lœm vasetam gukkemus aige ja dam varalemus aige nuorravuođast. Mutto imaslažat fievredi ja varjali Ibmel mu buok čađa. Dobbe dærväsen dagai son mu sikke rubinaši ja sillo. Dobbe alggim mon algost duodaštet mu rakis bæstam birra ja lœm dal ollim nuft gukkas go lœm.

Aigge læmannam jottelet. Dassa læ juo 15 jage go mon algost bottim Vesteråalai. Dalle legjim mon manna ja okto. Dobbe addi Ibmel mudnji naitusguoina ja 2 mana, nuft atte go mon guokte jage dast ouddal fast maccim Sameædnami, de læi must

stuora bæraš. Nuft læmas Hærra gæinok muina. Maidnujuvvum lekus su namma!

Min guosse-baik mærre læi Skjolddehavna. Dobbe maidai lœm vasetam moaddé jage. Stuores læi illo go mi dokko ollimek. Æi lœm ustebak vela vajaldattam min. Dobbe læi maidai friagirkko jakke-čoaggalmus dam jage ja mi bist 5 bæive. Čuđid mielede legje olbmuk čoagganam, ja saddakolbmak ja sardneolbmak legje boattem Norga mademus gæčest davemus gæčai. Ja gal Ibmel manai ovtasorum læ haviske. Gal dak bæivek legje illobæivek, go ibmelmanak arvostmattujuvvujegje ja suddolažak bestjuvvujegje.

Mutto de bođi fast ærranæme bæivve. Æp mi bœsa alelassi ovtastorrut. Ovta buorredalke vuostarga doalvoi okta motorvanas min Harstad gavpugi. Ærrobæivve ustebiguim ja fulkguim lœ davja ganjalbæivve, nuft maidai damge have. Go motora bigjui jottoi, de bace gaddai vilggis lommalinek sævvek. Ærranam boddo læ okta imaslažat boddo.

Jottelet manai matke Harstadai. Ustebak ja fuolkek čuvvo dam ragjai ja dast valdimek singuum æro. De fast leimek guðdujuvvum abmasi gaski gavpug slama sisa. Jottelesruva »Finmarken« i dakkam matke gukken Hammerfesti. Nuhbe ækl ed juo leimek mailme davemus gavpugest, ja sæmima ija čuovoinek motorvađnas mielede Fielm'vudni. Suotas læi fast boattet ječas dallo i dærväsen jottema manjel.

Fielm'vuodna (Korsfjord) læ dal saddrum mu assambaike, ja dast mon loavtam aige burist. Olbmuk læmas juokke lakai buorre ja vœkkai, nuft atte dat læ vaddes gavdnat daggariid galle sajest. Maidai dabege gavdnu soames, gutte rakista Ibmela.

Dam sævma vuonast læ dam bladø oudeb redaktøra Lund vasetam su mannavuoda beivides. Korsfjord læ dal okta muitobaikke Sameædnamest daggobokte: atte dast læ bajas saddrum samebladø algatægje Lund, atte dast læ dal Sameædnam aidno manaisida ja atte dam vuonast olgsu boatta sami aidno bladde »Nuorttanaste«. Dam vuona namma læ dal saddrum dovdos obba viddat mailmest. Addus Ibmel, atte dat saddrum erinoa-

mas dovdos maidai almet ja buokak dobbé dæivadifčimek go čoagganæme bæivve boatta!

Mannam sodnabæive læi dabe stuora missjon-čoaggan, mi bist moade bæive. Ollo læi olmuš čoagganam — erinoamačet sodnabæive. Manga sardneolbma legje boattam, gæid særvest maidai min missjon oudastolmai L. Dyb ja friagirkko oaivvamuš H. Røisland. Maidai datge legje havskis boddok.

Muttom vakko gæčest vuolggia redaktøra fast oappaladdat Sameædnam vuonaid ja jotta viddat. Burist dæivadæmest!

Vaimolaš dærvuodaiguim
Ovla Andras.

Isamæra bivddo

læ dam jage addam buorre oase. Ouddamærkan satta namatuvvut, atte okta motorsøita Troinsast læ fidnum 2085 kr. olbma oassen. Gal dak alla buoidde ja nakke haddek farga ruđa buktet.

Gæse aigge

læ lavgodam aigge, ja dam berresi juokkehas dakkat; dastgo dat læ dærvuodaš. Mutto œdnagak æi duosta lavgodet mærast daihe savja čacest duom dam siva diti. Muttonak ballek buoccamest ja muttonak fast hævvanaemest. Lavgodæbine berre hiljanet algorjuvvut, go olmuš i læk dasa riektar burist harjanam, ja berre vuttivalddet čuovvovas buorre rađid:

1. Ale lavgod goassege jaskaoru čacest (nuftgo laddoin j. n. v.)

2. Ale mana goassege čaccal, gost don ik dovdø čiegŋal- ja bodnedilalašvuoda.

3. Ale mana goassege čaccal ok tonassi.

4. Ale mana goassege čaccal go dat læ mendo galmas.

5. Ale mana goassege čaccal ærebgo runas læ čađalięggas.

6. Ale mana goassege lavggi dallanaga go mendo gallasen læk borram.

7. Oapa juo ainas vuogjat.

Daina nummarin

algga »Nuorttanaste« su nubbe jakkebælest. Mangas læ velgolaguk bladø mavso. Lækgo don okta daina, de læge nuft buorre, sadde mavso odne!

Mailme-soatte.

Soattedolla buolla ain garraset ja orru lõeme āskadinaettom.

Olmustapak lämaš issoras stuora dam majeb aige, ja vuotto lõe jõram dego jorreibegga.

Tid juli ragjai legje dak allierte (oktisärvvam soatfamok) vuoittam 19 gaddegavpuk, 60 kanonai ja valdam 14,000 tuiskalažaid fanggan.

Ruošša ain dakka buorre vuoto ja valddu tuiskalažaid fanggan.

Dat issoras olmušnjuovvam.

Franskalaš ja tuiskalaš dæivadæbme lämaš hirbmos. Tuiskalaš soattevæka, 5000 olbma, buok njeiddujuvvui ædnami.

Okta olggoædnambladde arvvala centralfamoid oktibigjun tapa juni manost 500,000 olbma.

Tuiskalaš lõe alggam doarredet daro spipai gidda Norga mærrarajje siskabœllai, ja lõe viggam bačaladdat.

Ruošša soatfengak

lõe gargedam Kolast Jarfjordi. Si legje 4 soatfenga, 3 tuiskalaža ja 1 ungarnalaš, guðek læk barggam ruovdemaðe bargost Kolast. 8 bæive si legje vazzam bagjel varid. Gal dat lõi obba matke. Sist lämaš uccan borramus, aido lõe birggim.

Maŋemus soattesagak.

Ruošša ain manna oudast vuotoin ja valddu ollo fangaid.

Ruošša ja Japan lõeva dal vuol-laičallam daggar ſiettatusa, atte soai æva goassege ſat aigo soattat.

Österrika-Ungarn

lõe tapim 550,000 olbma 4ad juni ra-jest, maina 255,500 lõe fanggan.

Našona aiggo dal ravkkagoattet rafhe dallanaga Maidai Ungarnalažak dattok rafhe.

Tuiskalaš lõe dal alggam jottet stuora ācevulus dainpaiguim gidda Amerikai ja suydda divras galvo dokko. Tuiskalaš arvvala vela œneb ācevulus dampai saddit dokko. Maid arvedatti i læk buorre diettet.

Tuiskalandast galgga dal lõet borramus vadnevuotta. Mutto tuiskalaš lõe lika movteg soattat, ja arvvala vela vuoto dakkat.

England

gæčala dal olles famoin blokeret Tuiskalandia. Nuft oasta Englanda dal buok galvo daina rafhalas ædnamin, maid dak sattek vuovddet, vai dam lakai satta hettit buok sisafievredæne Tuisklandi.

Dam miede fast ēuvvo dat, atte Tuisklandia biettal daidi ædnamidi su galvos. Maidai Norga oažžo gillat su oases, jos nuft ſadda mannat.

Okta lõe viisse: Juokke bæivest mi manna bigjujuvvujek æneb ja æneb vaddesvuodak gæino ouddi min ædnam fria handali.

Kina

lõe dal ožžom edda præsidenta, go ouddalaš vicepræsidenta Li Juan Hong lõe ſaddam radđijægen. Dat lõe vuostas gärde Kina historjast, atte rika lõe ožžom kristalaš radđijægje. Aigge ſadda ācjetet lõego son dat riftes olmai fievredet su olbmuides ēuvoggadebbo boatte aige vuostai.

Buorre potetoshadde.

Kristiania stuvdi gieskad okta olmai varas potetosid kr. 1,50 kilo. Daina lagin ſadda okta sekka maksit 1,50 kruvna. — Gal dat juo lõe hadde. Mailbme lõe aibas jorgedam.

*

Muittaluvvu duottan, atte muttom olbmuk lõe nuft riggom damjage atte si lõe rakadam cigaretta 5-kruvna seddalin ja daid boalddam. Igoson Ib-mel daid rangaš dam oudast.

Bivddo

(saiddebivddo) lämaš buorre dam ma-neb aige. Nutiguim lõe fidnim gidda 10,000 kilo 4 stængast. Saidde lõe smavis, mutto buoidde. Hadde 18—20 evre kilo ja 1 kruvna vuovvaslitterest.

Naydenakik

sikke guovčain, gumpin, albasin, geđtkin, ruksis—rista—čappis ja silbarevanin, vilgis—ranis—alik ja čappis—njalain, āevrain, nedin ja buoidain ostojuvvujek must alimus haddidi.

Sadde naydenakkid poasta mælde munje deika gæčadubmai, de alimus haddik mærreduvvujek daida ja dieđetuvvu æigadi.

Jos son dutta fallojuvvum haddidi, de saddejuvvu ruttamakso sudnje, mutto jos i, de ruoktotsaddejuvvujek nakkik franco.

Buok æra sorta nakkik maid ostojik alimus haddidi.

**S. A. Samuelsen,
Karasjok.**

Guovddagæino skuvllastivrast.

Sidastorrui skuvla algga dam 11 september ja bagjesamid (jotte sami) skuvla dam 2be januar 1917.

Jottesani manak mak assek sidastorrui sami lutte lõe gædnegasa ovlastmannat sidastorrui manai skuvlast. Dat dieđetuvvu bagjesamid gæk skuvlla alggdeddin ležžek nuft lakka atte saddet sin manaidæsek sidastorrui skuvlai.

Guovddagæino skuvllastivr. 14|6 1916.
Aarseth.

Diedetus!

Laka dam 11ad marsast 1916 sistisoalla oanekažat lase dam arad aiges āallujuvvum værrolaki daihe livnetlaki:

Juokkehaš, gæst lõe lämaš 3000 kruvna sistboatto 1915 lõe gædnegas sisasaddet ješbajasadem (selvangivelse). Gutte dam i daga, de lõe sakko gidda 50,000 kruvna ragjai, gidda dassa go dat gædnegasvuotta buokain devddajuvvu.

Kautokeino ligningsnævd, 2 april 1916.

K. K. Hætta,
formand.

Guovdgæino værrolidned dam jagis 1916—17 lõe garvis.

Værrolisto lõe ovddam bigjojuvvum buokaide oainin varas gaypeolbma M. Eriksen dalost Guovdagxinost 30. juni 31. juli ragjai.

Juoge værrogændnegas matta oažžok lidnetformannis dieđo moft værok, su ječas harrai, læk lidnejum.

Værho vaiddagak galggik læk sisaboatam lidnetformanne gitti ovddal juli manno lõe nokkam nuftgo værrolaga § 88 sistesoalla.

Kautokeino ligningsnævd den 23. juni 1916.

Klemet K. Hætta,
formand.

„Hans A. Hellander Muittogirje“,
æ vuovddet Nils Pavelsen'est, Tanaast, nuftgo maidai

»Nuorttanaste« døainiatusast,
Korsfjorast.

Hadde lõe 50 evre X porto 5 evre.

Prenttejuvvum »Nuorttanaste« prentimrak-
kanusast, Korsfjord'ast.